

Tam, kde je demokracie ještě v plenkách

30.dubna 2007 Oldřich Vlasák

Bělorusko je často označováno za poslední diktátorský režim Evropy. Političtí oponenti jsou pronásledováni, volby manipulovány a novináři to v Bělorusku nemají jednoduché. Kritika prezidenta Alexandra Lukašenka a dalších vládních úředníků je zde nepřipustná.

To byl také jeden z důvodů únorové oficiální cesty představitelů Svazu měst a obcí ČR do Běloruska. Za podpory grantu Ministerstva zahraničních věcí se mohl uskutečnit projekt Podpora samosprávné demokracie v Bělorusku. Na něm společně se Svazem spolupracovaly Společnost Člověk v tísní a běloruská Asociace místních zastupitelů. V Minsku byl uspořádán pro opoziční zastupitele a pro demokratické aktivisty z celé země seminář, jehož ústředním tématem byla samozřejmě situace v Bělorusku po lednových volbách do místních sovětů. Represe Lukašenkova režimu namířená proti opozičním kandidátům způsobila, že do místních rad se jich dostala jen hrstka. V celé zemi tak působí pouhých pětadvacet opozičních zastupitelů. Během semináře jsme hovořili o různých formách podpory demokratickému vývoji v Bělorusku ze strany ČR, EU, Evropského parlamentu a Rady Evropy. V neposlední řadě se jednalo také o možnostech spolupráce mezi českými a běloruskými městy, jako o významném nástroji podporujícím demokratický vývoj v Bělorusku.

Pro Bělorusy jsme připravili různé semináře a stáže, snažíme se u nás demokraticky zvolené zastupitele a představitele radnic Běloruska nějakým způsobem vzdělávat, protože s tím prozatím žádné zkušenosti nemají. Lukašenkova politika je sice tvrdá, ovšem navenek se tak tvářit nesmí, a toho by právě mohly využít zdejší opoziční síly. Státní moc podporovaná KGB samozřejmě hlídá zemi, aby v ní nedocházelo k nepokojům, ovšem zvenci musí být pohled na Bělorusko jiný. Ve světě se nesmí znemožnit již kvůli hospodářskému vývoji a obchodu. Totalitní stát je sice izolován, ovšem alespoň částečně musí být demokratické principy tolerovány.

Závěrečné bilaterální jednání mezi zástupci českého Svazu a běloruskou asociací v čele s Leanidem Haravy potvrdilo vůli obou asociací pokračovat ve spolupráci na společných projektech podporujících demokratický vývoj na úrovni obcí a měst v Bělorusku.